

Sygn. akt VII U 246/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 marca 2019 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Dorota Michalska
Protokolant:	sekr. sądowy Anna Bańcerowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 marca 2019 r. w Warszawie

sprawy K. R.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o dodatek pielęgnacyjny

na skutek odwołania K. R.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 20 grudnia 2018r. nr (...)/15

uchyla zaskarżoną decyzję, przekazując sprawę do rozpoznania organowi rentowemu i umarza postępowanie.

UZASADNIENIE

Ubezpieczony Krzysztof R. w dniu 25 stycznia 2018 r. złożył odwołanie od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 20 grudnia 2017 r. nr (...)/15, którą organ rentowy odmówił mu prawa do dodatku pielęgnacyjnego.

Ubezpieczony w uzasadnieniu odwołania wskazał, że cierpi na wiele dolegliwości, chodzi o kulach oraz ma przyznane prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy (odwołanie z dnia 25 stycznia 2018 r. k. 3 a.s.).

Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w odpowiedzi na odwołanie z dnia 20 lutego 2018 r. wniósł o oddalenie odwołania w całości. W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podniósł, że zaskarżoną decyzją organ rentowy odmówił odwołującemu prawa do dodatku pielęgnacyjnego z tytułu niezdolności do samodzielnej egzystencji. Prezes KRUS wskazał, że zgodnie z treścią art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1383) w zw. z art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2017 r. poz. 2336) dodatek pielęgnacyjny przysługuje osobie uprawnionej do emerytury lub renty, jeżeli osoba ta została uznana za całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji albo ukończyła 75 lat życia. Odwołujący się był uprawniony do dodatku pielęgnacyjnego do dnia 30 listopada 2017 r. Kolejny wniosek o dodatek pielęgnacyjny został złożony w dniu 19 września 2017 r. Komisja Lekarska KRUS orzeczeniem z dnia 18 grudnia 2017 r. nie uznała odwołującego za

osobę niezdolną do samodzielnej egzystencji. W konsekwencji powyższego organ odmówił ubezpieczonemu prawa do dodatku pielęgnacyjnego (odpowiedź na odwołanie k. 26 – 27 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

K. R. urodzony w dniu (...) na podstawie decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 27 maja 2015 r., znak: (...) uprawniony jest do emerytury rolniczej od dnia 1 maja 2015 r. Ubezpieczony miał przyznany dodatek pielęgnacyjny w okresie od 1 października 2016 r. do 30 listopada 2017 r. (decyzja z dnia 27 maja 2015 r. k. 50 akt rentowych, decyzja z dnia 25 listopada 2016 r. k. 105 akt rentowych).

W dniu 19 września 2017 r. ubezpieczony złożył do Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w W. wniosek o ponowne przyznanie mu prawa do dodatku pielęgnacyjnego (wniosek z dnia 19 września 2017 r. k. 105 akt rentowych).

Skutkowało to zainicjowaniem postępowania administracyjnego przed organem rentowym, w toku którego ubezpieczony został skierowany na badanie lekarskie do Lekarza Rzeczoznawcy Kasy, który po jego przeprowadzeniu nie stwierdził u odwołującego niezdolności do samodzielnej egzystencji (skierowania na badania k. 111 – 113, orzeczenie Lekarza Rzeczoznawcy KRUS z dnia 15 listopada 2017 r. k. 115 akt rentowych).

Ubezpieczony złożył odwołanie od orzeczenia Lekarza Rzeczoznawcy KRUS, w związku z tym sprawa została skierowana do Komisji Lekarskiej Kasy, która po ponownym zbadaniu ubezpieczonego w dniu 18 grudnia 2017 r. również stwierdziła że wnioskodawca nie jest niezdolny do samodzielnej egzystencji (odwołanie K. R. z dnia 27 listopada 2017 r. k. 116 akt rentowych, skierowanie na badanie k. 117 akt rentowych, orzeczenie Komisji Lekarskiej Kasy z dnia 18 grudnia 2017 r. k. 118 akt rentowych).

W oparciu o orzeczenie Komisji Lekarskiej Kasy organ rentowy wydał, w dniu 20 grudnia 2017 r. decyzję nr (...), którą odmówił ubezpieczonemu prawa do dodatku pielęgnacyjnego. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, iż ubezpieczony nie spełniła przesłanki wynikającej z art. 75 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych warunkującej prawo do świadczenia, a mianowicie nie jest niezdolny do samodzielnej egzystencji (decyzja z dnia 20 grudnia 2017 r. k. 120 akt rentowych).

K. R. odwołał się od niekorzystnej decyzji organu rentowego, co skutkowało zainicjowaniem postępowania sądowego (odwołanie z dnia 25 stycznia 2018 r. k. 3 a.s.).

Na podstawie opinii biegłych sądowych z zakresu chorób wewnętrznych i kardiologii W. S., z zakresu (...) z zakresu chorób wewnętrznych i diabetologii E. R., z zakresu neurologii B. A. oraz z zakresu urologii E. M., Sąd ustalił, że odwołujący nie pracuje od 1995 r., od wielu lat choruje i leczy się na nadciśnienie tętnicze, na serce i kręgosłup oraz stawy. Ubezpieczony był hospitalizowany w 1996 r. z powodu urazu głowy ze wstrząśnieniem mózgu i wówczas rozpoznano padaczkę. W 1999 r. był hospitalizowany w Oddziale Wewnętrznym Szpitala (...) w N. z powodu choroby niedokrwiennej serca, nadciśnienia tętniczego i padaczki oraz zapalenia prawego najądrza. W 2005 r. przebył złamanie szyjki kości ramiennej lewej, w maju tego samego roku był hospitalizowany w Oddziale Ortopedycznym, przebył wówczas stłuczenie kręgosłupa i miednicy. W 2016 r. i 2017 r. odwołujący przebył zapalenie najądrzy. Leczy się farmakologicznie.

Biegły z zakresu chorób wewnętrznych i kardiologii nie stwierdził cech niewydolności krążenia ani zaburzeń rytmu serca, nie stwierdził również takiego stopnia zaawansowania chorób układu krążenia, który sprowadzałby niezdolność do samodzielnej egzystencji. Biegły z zakresu ortopedii i traumatologii rozpoznał u ubezpieczonego dyskopatię kręgosłupa i zwyrodnienie bioder oraz stan po złamaniu szyjki kości ramiennej lewej, w ocenie biegłego odwołujący nie utracił zdolności do samo egzystencji, nie wymaga jakiegokolwiek pomocy i opieki w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych.

Biegły ortopeda uzasadnił, że mimo istniejących u wnioskodawcy dysfunkcji ubiera i rozbiera się samodzielnie, nie stwierdził ograniczeń w wykonywaniu zakupów i przygotowywaniu pożywienia. Badanie wykazało ograniczenia

ruchowe, w szczególności w zakresie bioder w przebiegu zwyrodnienia, ale jednak zachowana sprawność pozwala na samodzielną samoobsługę.

Biegła zakresu chorób wewnętrznych i diabetologii oceniła, że z przyczyn internistycznych ubezpieczony nie jest niezdolny do samodzielnej egzystencji, ponieważ wartości ciśnienia tętniczego wnioskodawcy wskazują na prawidłowy poziom ciśnienia, co wymaga stałej kontroli podobnie jak choroba niedokrwienna serca.

Z kolei biegła z zakresu neurologii nie stwierdziła obecności istotnych objawów korzeniowych i oponowych, wskazała brak cech objawów zespołu piramidowego, mózdkowego, brak objawów patologicznych. Wobec powyższego biegła w ocenie neurologicznej nie stwierdziła niezdolności do samodzielnej egzystencji.

Biegły urolog również wskazał podobnie jak pozostali biegli, że odwołujący jest zdolny do samodzielnej egzystencji, gdyż schorzenia urologiczne w postaci stanu zapalnego najądrzy oraz łagodny przerost gruczołu krokowego, na które cierpi odwołujący nie powodują potrzeby stałej lub długotrwałej pomocy drugiej osoby do zapewnienia egzystencji ubezpieczonego (opinia biegłego sądownego z zakresu chorób wewnętrznych i kardiologii W. S. k. 32 – 35 a.s., opinia biegłego sądownego z zakresu (...) k. 47 – 49 a.s., opinia biegłego sądownego z zakresu chorób wewnętrznych i diabetologii E. R. k. 74 – 75 a.s., opinia biegłego sądownego z zakresu neurologii B. A. k. 76 -77 a.s., opinia biegłego sądownego z zakresu urologii E. M. k. 108 – 111 a.s.).

W toku sprawy K. R. dostarczył do Sądu nową dokumentację medyczną w związku z wypadkiem komunikacyjnym, któremu uległ wskazującą na liczne obrażenia między innymi uraz śledziony, krwawienie do jamy brzusznej, złamanie żeber i odma opłucnowa po lewej stronie, ranę pośladka z powodu których był hospitalizowany w Oddziale (...) Ogólnej w trybie ostro - dyżurowym w dniach od 11 do 17 stycznia 2019 r. Ubezpieczony był również hospitalizowany w Oddziale (...) Urazowo – Ortopedycznej w okresie od 2 do 12 lutego 2019 r. z powodu złamania 1/3 bliższej trzonu uda lewego, stłuczenia podudzia oraz otwartej rany podudzia (dokumentacja medyczna k. 119 – 123 a.s., dokumentacja medyczna k. 134 – 135 a.s.).

Stan faktyczny sprawy Sąd ustalił w oparciu o dokumentację medyczną zawartą w aktach sądowych, aktach rentowych ubezpieczonego oraz w oparciu o dowód z opinii biegłych z zakresu chorób wewnętrznych i kardiologii W. S., z zakresu (...), z zakresu chorób wewnętrznych i diabetologii E. R., z zakresu neurologii B. A. oraz z zakresu urologii E. M.. Autentyczność zgromadzonych dokumentów i ich zgodność z rzeczywistym stanem rzeczy nie budziła zastrzeżeń, w związku z tym Sąd uznał dokumenty za pełnowartościowy i bezsporny materiał dowodowy.

W ocenie Sądu zgromadzony materiał dowodowy był wystarczający do wydania orzeczenia.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zaskarżoną decyzję Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 20 grudnia 2017 r. nr (...)/15 należało uchylić, sprawę zaś przekazać do rozpoznania organowi rentowemu, umarżając postępowanie w sprawie.

Zgodnie z treścią art. 477¹⁴ § 4 k.p.c., w sprawie o świadczenie z ubezpieczeń społecznych, do którego prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, a podstawę do wydania decyzji stanowi orzeczenie Lekarza Orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub orzeczenie Komisji Lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i odwołanie od decyzji opiera się wyłącznie na zarzutach dotyczących tego orzeczenia, Sąd nie orzeka, co do istoty sprawy na podstawie nowych okoliczności dotyczących stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, które powstały po dniu złożenia odwołania od tej decyzji. W tym przypadku Sąd uchyla decyzję, przekazuje sprawę do rozpoznania organowi rentowemu i umarża postępowanie.

Przepis ten jest wyjątkiem od zasady, według której Sąd I instancji kontroluje tylko stan rzeczy faktyczny i prawny - istniejący w chwili wydania decyzji przez organ rentowy. Wyjątek ten przewiduje możliwość uchylecia przez Sąd decyzji organu rentowego, przekazania sprawy do rozpoznania (i ewentualnego wydania nowej decyzji)

organowi rentowemu, z jednoczesnym umorzeniem postępowania sądowego. Jest to możliwe wówczas, gdy w toku postępowania przed Sądem I instancji doszło do ujawnienia się nowych okoliczności dotyczących stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, które powstały po dniu złożenia odwołania od tej decyzji. Ujawnienie się tego rodzaju nowych okoliczności może wpłynąć na sposób rozstrzygnięcia sprawy przez Sąd I instancji. Muszą one jednak ujawnić się przed zamknięciem rozprawy w tym sądzie.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 stycznia 2012 r. (II UK 79/11), w art. 477¹⁴ § 4 k.p.c. mowa jest o „nowych okolicznościach”, które, choć powstałe po wniesieniu odwołania, mają znaczenie dla oceny stanu zdrowia do dnia decyzji.

W postanowieniu z dnia 20 listopada 2013 r. (II UK 333/13), Sąd Najwyższy podał, że regulacja z art. 477¹⁴ § 4 k.p.c. wynika z tego, że to przed organem rentowym koncentruje się badanie i ocena niezdolności do pracy, co nie zawsze zapewnia i gwarantuje aktualność tej oceny w przypadku późniejszych zmian i pogorszenia stanu zdrowia, nie tylko w ramach tych samych dolegliwości i schorzeń, lecz także również w razie stwierdzenia niezdolności do pracy z przyczyny niebranej pod uwagę na pierwotnym etapie decydowania o prawie do renty. Nowe okoliczności mogą nałożyć się na gorszy stan zdrowia i spowodować zwiększenie stopnia niezdolności do pracy. Przesłanka niezdolności do pracy, o ile nie była spełniona na etapie wydania decyzji, może wystąpić po jej wydaniu, jednak wówczas według regulacji przepisu, to organ rentowy powinien mieć pierwszeństwo i prowadzić ustalenia dotyczące niezdolności do pracy.

Dokumenty w postaci kart informacyjnych z pobytu odwołującego w Szpitalu (...) w oddziałach (...) Ogólnej trybie ostro - dyżurowym w dniach od 11 do 17 stycznia 2019 r. i w Oddziale (...) Urazowo – Ortopedycznej w okresie od 2 do 12 lutego 2019 r. świadczą o zaistnieniu po dacie badania odwołującego przez Lekarza Rzecznawcy KRUS nowych okoliczności, które mogą mieć wpływ na ocenę niezdolności wnioskodawcy do pracy, a które nie były znane Komisji Lekarskiej Kasy. W trakcie powyższej hospitalizacji u odwołującego rozpoznano bowiem liczne schorzenia. Przedłożone dokumenty stanowią zatem dowody, które powstały po dacie badania odwołującego przez Lekarza Rzecznawcy KRUS, a które mogą mieć wpływ na ocenę jego stanu zdrowia. Z uwagi zatem na ujawnienie się nowych okoliczności dotyczących stwierdzenia niezdolności odwołującego do samodzielnej egzystencji, koniecznym stało się uchylenie zaskarżonej decyzji z dnia 20 grudnia 2017 r. nr (...) /15 oraz przekazanie sprawy do rozpoznania organowi rentowemu i umorzenie postępowania w niniejszej sprawie.

Ujawnienie się w toku postępowania przed Sądem I instancji nowych okoliczności dotyczących stwierdzenia niezdolności do samodzielnej egzystencji, które nie istniały przed zaskarżeniem odmownej decyzji rentowej, zobowiązuje bowiem Sąd do uchylenia tej decyzji, przekazania sprawy do rozpoznania organowi rentowemu i umorzenia postępowania sądowego. Mające walor nowości okoliczności dotyczące stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, które powstały po dniu złożenia odwołania od negatywnej decyzji rentowej i nadal utrzymują się w okresie wymaganym do nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS), nie mogą być samodzielnie ocenione przez Sąd z zastosowaniem dyspozycji art. 316 k.p.c. przede wszystkim ze względu na kodeksowy zakaz orzekania co do istoty sprawy zawarty w art. 477¹⁴ § 4 k.p.c., który w takich przypadkach bezwzględnie zobowiązuje Sąd do uchylenia zaskarżonej decyzji, przekazania sprawy ze względu na ujawnione nowe okoliczności do rozpoznania organowi rentowemu i umorzenia postępowania sądowego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 2013 r., I UK 616/12).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 477¹⁴ § 4 k.p.c.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć (...)

MW